

več pomoči, ker je imel s topim predmetom prebiti lobanjo.

Zopet žrtev lahkovernosti. Dve sleparaki ciganki sta se pritepli v Murski Soboti k neki lahkoverni in bolehnici ženski. Ženico sta pretentali, da gre pri njej za začarano obolenje. Pregovorili sta žensko, da jima je izročila v odvrnitev bolezenske coprnije 7800 din v papirju. Ciganki sta zavili denar pred osleparjeno v cunj z navodilom, da sme pogledati v ovoj še le ob določenem času. Kakor je že to v navadi pri ciganskih sleparijah, je tudi ta ženska pozneje odkrila v cunji prazen nič. Orožniki pa so izsledili lopovski ciganki v taborišču blizu Čakovca.

Eden glavnih krivcev ponarejevalne družbe prijet. Naš list je že poročal, kako je uspelo mariborski policiji, da je razkrinkala ponarejevalce 500 dinarskih bankovcev v Zagrebu in Radečah pri Zidanem mostu. Aretiranih je bilo tedaj več krivcev, beg je uspel kolovodjema Antonu Grašiču in Francu Majcenu. Slednji je bil zadnje dni prijet. Izdal ga je večkrat kaznovani Jožef Belec iz Gerlovcev pri Križevcih v ljutomerski okolici, ki je ponarejena petstotake razpečeval. Na Belega je opozoril orožniki trgovec v Slavovcih in jim pokazal ponarejeni bankovec, katerega je dobil od Belega. Prijeti Belec je priznal pod težo dokazov krivdo razpečevalca denarnih potvorb, katere je prejel od 44 letnega Franca Majcena, ki je bil skrit pri posestniku Jakobu Tomaniču v Skorbi pri Ptuj. Pri preiskavi so odkrili orožniki pri Majcenu za 387.000 potvorjenih petstotakov, pač pa niso našli nobenih ponarejevalnih pripomočkov ter priprav. Franc Majcen se je zatekel koj po razkrinkanju ponarejevalske družbe v Skorbo pri Ptuj, kjer je nadaljeval svojo zločinsko delo. Stanoval je v podstrešni sobici pri Tomaniču in svojega skrivališča sploh ni zapuščal. Lastnik hiše mu je sam donášal hrano. Na prostem je še samo Majcenov tovariš Grašič.

Nepoboljšljiv. Orožnikom je padel v roke 33 letni Anton Škrlec iz Negove, katerega dolžijo peterih vlovov po okolici št. Lenarta v Slov. goricah. Škrlec je bil že 11 krat predkazanovan radi tatvine in vlovov.

Krvav obračun. V Strjancih pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji živi oženjeni Ivan Bezjak, ki je presedel 3 leta v zaporu. Ko se je vrnil domov, je zvedel o nezvestobi žene. Pred dnevi pe je povabil k sebi 34 letnega mizarskega pomočnika Konrada Roškarja iz Podgore k sebi, da se bosta pobotala radi gorovice v zvezi z njegovo ženo. Možakarja sta na spravo ves dan pila, proti večeru pa sta se sprla. Roškar je slednjič oddal iz pištole proti Bezjaku dva strela. Ena krogla ga je zadela v levo lice pri nosu in

Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne »Franz-Josefove« greneke vode, zaužite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočena in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Dinar k dinarju tudi v — smeteh. Še bolj kakor pred sedanjo vojno so poživile potlej razne nabiralne akcije starega železa, cunj in drugih odpadkov. Ne le pri nas, tudi v bogati deželi Angliji ima dosti ljudi od tega nabiranja zaslužek. — V londonskem predmestju East Ham je nastala cela industrija za izkoriščanje smeti. Samo v zadnjih 10 letih so zaslužili ljudje, ki se bavijo s tem, skoro devet milijonov v našem denarju. Odkar se je začela vojna, se pa oblaisti tudi zanimajo za ta posel. Prebivalcem East Hama nudijo s plakati, listi, predavanji in kinematografskimi predstavami navodila za racionalno izkoriščanje odpadkov. Lani so ljudje nabrali 307 ton steklenic, za katere so prejeli

Vojakom dajmo seboj

poleg drugih reči tudi knjižico

»Moj tovariš«

kjer so stanovski nauki in molitve za vojnike. Cena knjige: rdeča obraza 16 din, zlata obreza 20 din. — Pozor! Vsakemu naročniku knjige »Moj tovariš« dajemo zastonj še knjigo »ZBIRKA DOMOLJUBNIH PESMI«, kjer so zbrane vse naše slovenske narodne pesmi in koračnice. — Knjige pošljemo tudi na naslove vojakov. — Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila, Maribor - Ptuj

izstopila pri očesu, druga pa mu je prebila laket desne roke ter izstopila na rami. Bezjaka so prepeljali v ptujsko bolnišnico, Roškarja pa so odvedli orožniki v zapor.

Z ubojem zaključeno prežarstvo. V Straži pri Oplotnici v konjiškem okraju je bila gostija, na katero so prišli prežarji. Med temi se je razvil prepir, ki se je spremenil kmalu v pretep, ker so se spoprijeli prežarji iz dveh vasi. V tepežu je udaril Janez Breznik s kolom po glavi Ludvika Goričana. Udarjeni je pozneje pričakal Breznika z ročico in mu je z njo razbil lobanjo. Udarjenega Breznika so našli zjutraj še sicer živega, a se ni več zavedel pred smrtjo.

Posestniku ukradel cigan kobilu. V občini Krka v okraju Litija je pustil posestnik Zajec čez noč nezaklenjen hlev. To priliko je najbrž porabil cigan in mu je odgnal iz lahko dostopnega hleva 3000 din vredno kobilu.

Na pet let obsojen vlomilec. Karel Zlaber od Sv. Jurja v Slov. goricah je vlamiljal v družbi dveh v kleti in žitne shrambe. Ob neki priliki je ukradla njegova družba celo polovnjak vina. V Mariboru je bil Zlaber v preteklem tednu obsojen na 5 let ječe, njegova tovariša pa sta bila oproščena.

Obsodba radi uboja brez vzroka. Pred okrožnim sodiščem v Celju je dajal v minulem tednu odgovor za uboj brez vzroka 23 letni posestnikov sin Jože Koren iz Trebič pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Letos je omenjeni brez vzroka radi nedolžnega fantovskega vriska s kolom ubil Edvarda Berdnika. Berdnika so prepeljali s prebito lobanjo v bolnišnico v Brežice, kjer je že drugi dan umrl. Koren se je zagovarjal z vinjenostjo in je bil obsojen na 4 leta ječe ter na plačilo bolniških in pogrebniških stroškov za Berdnika.

Kratke tedenske novice

Novi angleški ministrski predsednik Churchill je imel v nedeljo zvečer po radiu govor, v katerem je posebno poudaril besede: »Nastopila je ena najbolj usodnih dob v zgodovini Anglije in Francije. Za nami že stoje narodi, ki so izgubili svobodo. Za nas in vse mora priti dan, ko bo svoboda varna. Bolje je poginiti, kakor priti v suženjstvo. Naj se zgodi božja volja!«

Uradnih podatkov o občinskih volitvah v banovini Hrvatski, ki so se vršile zadnje nedelje, še ni bilo 20. maja, ko je bil naš list zaključen. Med vladami Francije in Belgije ter Velike Britanije in Belgije sta bila sklenjena 17. maja finančna sporazuma za skupno financiranje vojnih izdatkov do konca vojne.

Nemčija bo s sodelovanjem Italije in Rusije nadaljevala napore, da se ohrani mir v južnovzhodni Evropi.

Angleži poročajo, da stalno napadajo z letali nemško zaledje ter rušijo cestna in železniška križišča ter važne vojaške zgradbe. Tako poročajo, da so zažgali v Bremenu in Hamburgu velike zaloge bencina.

Nemci poročajo, da so ujeli doslej 110.000 Belgijcev in Francozov. Angležev je samo nekaj tisoč.

Angleški minister za prehrano lord Woolton je izjavil, da je organizacija razdelitve živil v Angliji tako izvedena, da bo poslovala v vsakem primeru, tudi če pride do nemških letalskih napadov na Anglijo.

Nemčija je vrgla v borbo na zapad sedem motoriziranih divizij (vsaka divizija ima 400 oklopnih edinic) in 3500 tankov. Vsaka taka divizija porabi dnevno 2800 ton bencina. Prav tako porabi tudi 7000 letal, ki so jih poslali Nemci tokrat v boj, ogromne količine goriva. Ameriški strokovnjaki so mnenja, da tako draga vojna ne more trajati dolgo.

Znani angleški milijarder lord Nuffield je stavil vlad na razpolago vse svoje letalske tvorilnice.

Skoro vse nemške radijske postaje ponoči ne delujejo — razen poročil ob določeni uri. To radi tega, da se angleški letalci ne morejo znajti pri njihovih poletih nad Nemčijo. Z zasledovanjem radijskih valov so namreč prihajali nad zaželjene kraje in jih bombardirali. Mesta so zavita v popolno temo.

Največje upanje stavi francoska protitankovska obramba v nove 7,5 cm protitankovske topove, ki imajo največjo probojno moč.

Nemškemu bivšemu cesarju nad 80 letnemu Viljemu, ki živi od prevrata na Holandskem, je postavila nemška vlada po zasedbi Holandske pred dvorcem v Doornu častno stražo.

21 južnoameriških držav je podpisalo spomenico, v kateri se obsoja nemški napad na Holandijo, Belgijo in Luksemburg.

Prebivalstvo Italije znaša po najnovejšem ljudskem štetju od 30. aprila v 98 pokrajinah 44 milijonov 715 tisoč.

Francosko časopisje izhaja sedaj samo na dveh straneh, in to radi lažje poštno odpreme.

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

»Ali je za vas tako strašno, če bi morali z menoj v moj dom in me osrečiti?«

»Nič bi ne storila rajši kakor to. Ko bi vas le mogla osrečiti!«

»Vi me morete, vi edina. Brez vas bi se moral sreči odreči — za vedno. Moje srce je vaše.«

»In moje — vaše, vi, ljubi, dobri —!« je reklo dekle in se v solzah smejala.

Kakor da se je iz sanj zbudila, se je obrnila k materi in je vprašala plašno:

»Kaj pa pravite vi, ljuba mati?«

»Trezika, to je čisto tvoja reč,« je dejala gospa: »jaz bi si ljubšega zeta ne mogla želeti, kakor je gospod doktor. Prepričana sem, da boš srečna z njim.«

»Da, vse bom storil, da bo moja ženkica vsaj nekoliko srečna pri meni.«

Ponudil je dekletu roko čez mizo in ko je ta položila svojo v njegovo, jo je nekaj časa držal, potem se je nagnil na njeno in jo poljubil ter veselo vzkliknil:

»Živijo! Zmaga je naša. Zdaj pa te že smem tikati in te po imenu klicati, kajne, ljuba Trezika?«

Dekle mu je smehljaje prikimalo.

4

»Seveda me moraš ti tudi tikati,« je nadaljeval, »in me klicati po imenu. Saj menda veš, da sem Janez, čeprav nisem Kranjec; doma so me včasih za Anzeja imeli, zdaj mi pa pravijo Ivan.«

»Ljubi doktor,« je menilo dekle v zadregi, »malo še počakajte! Danes tikanja še ne spravim čez jezik.«

»Tedaj ga kozarec za korajžo zvrni, hahaha!«

Natočil je vse tri kozarce, trčil z žensktama in jima ves židane volje napil:

»Bog nas živi: mene, tebe in še mamico!«

Potem ni odnehal, da sta ga obe začeli tikati. Trezika mu je natočila še nekaj kozarcev in ga silila z vinom, tako da je postal že kar prešeren. Iznenada se je spet zresnil in rekel:

»Zdaj pride glavna reč. Ljuba Trezika, kdaj bo poroka?«

»To moraš ti določiti, Ivan,« mu je odvrnila in zardela.

»Kar od danes na jutri to ne pojde,« se je oglasila mati; »s Treziko se nisva pripravili. Treziki je še treba poštene bale, da je ne bo treba biti sram.«

»Dobro, tedaj jo odložimo na jesen. Pri meni doma je tudi še marsikaj treba popraviti in urediti, septembra pa imam dobiti večji znesek denarja.«

Nekaj časa so se še po domače menili, potem se je moral zdravnik posloviti. Doktor je bil že rokal:

Mogočen poudarek skupnosti med Slovenci in Hrvati ob severni meji

Po preteku 21 let je prišlo 15. maja v obmejnem Mariboru do mogočnega poudarka skupnosti med Slovenci in Hrvati ob priliki obiska predstavnikov hrvatske književnosti. Omenjenega dne so se pripeljali v Maribor prvaki hrvatskih pisateljev in pesnikov. Ta obisk je bil v sedanjih nevarnih časih ravno ob severni meji velikega narodnega in državnega pomena.

Maribor in njega predstavitelji so se dobro zavedali vrednosti obiska Hrvatov in so storili vse, da je prišlo ob tej priliki do veličastne manifestacije slovensko-hrvatske vzajemnosti. Na poziv župana je bil Maribor v zastavah.

Kljub slabemu vremenu je kolodvor in prostor pred njim napolnila velika množica ljudi; navzoči so bili pri sprejemu predstavniki vseh narodnih društev in največ je bilo mladine, iz koje src je prekipevalo navdušenje. Ob prihodu vlaka s hrvatskimi gosti so zorili proti nebu gromoviti vzkliki v pozdrav.

Po burnem pozdravljanju je bila izrečena Hrvatom prva dobrodošlica s poudarkom, da je minulo prejšnji mesec 21 let, ko je pozdravil Maribor zadnje hrvatsko odposlanstvo. Takrat so spremljali Hrvati iz Dunajskega Novega mesta zemeljske ostanke Zrinjskega in Frankopana ter so jih prepeljali v Zagreb.

Tedaj so pozdravili obmejni Slovenci v največjem številu brate Hrvate z generalom Maistrom na čelu. Takrat je Maribor na poziv osvoboditelja Maistra prisegel, da bo branil obmejno slovensko zemljo tako, kot sta svojo zemljo branila Zrinjski in Frankopan, in da si bodo ohranili Slovenci in Hrvati zvestobo za vso bodočnost.

Minula doba 20 let naj bo svarilo, da se ne smemo nikoli več razdružiti in da bo ostala skupnost med Slovenci in Hrvati vedno krepka. Prehudi so časi, da bi zamogla dva na tako ozkem prostoru stisnjena majhna naroda, kot sta slovenski in hrvatski, vztrajati v ločitvi duhov, kot se je to pokazalo v preteklih dvajsetih letih.

Za prvi pomembni pozdrav se je zahvalil predsednik društva hrvatskih književnikov g. dr. Ilja Jakovljevič. Naglasil je pomen prihoda Hrvatov v obmejni Maribor s stališča tesnih vezi, ki vežejo Slovence in Hrvate. Brat-

stvo med Hrvati in Slovenci resnično obstoji in hrvatski narod bo branil bratsko slovensko zemljo kot svojo.

Nato so zapeli pevci nekaj pesmi, godba je zaigrala himno »Hej Slovani«, ki jo je pela z gromovitim navdušenjem večtisočglava ljudska množica.

Na poti od kolodvora v mesto so bili deležni predstavniki hrvatske kulture navdušenega vzklikanja.

Bratje Hrvati so se po slovesnem sprejemu podali na grob osvoboditelja Maribora in slovenskega pesnika generala Rudolfa Maistra in so položili lep venec.

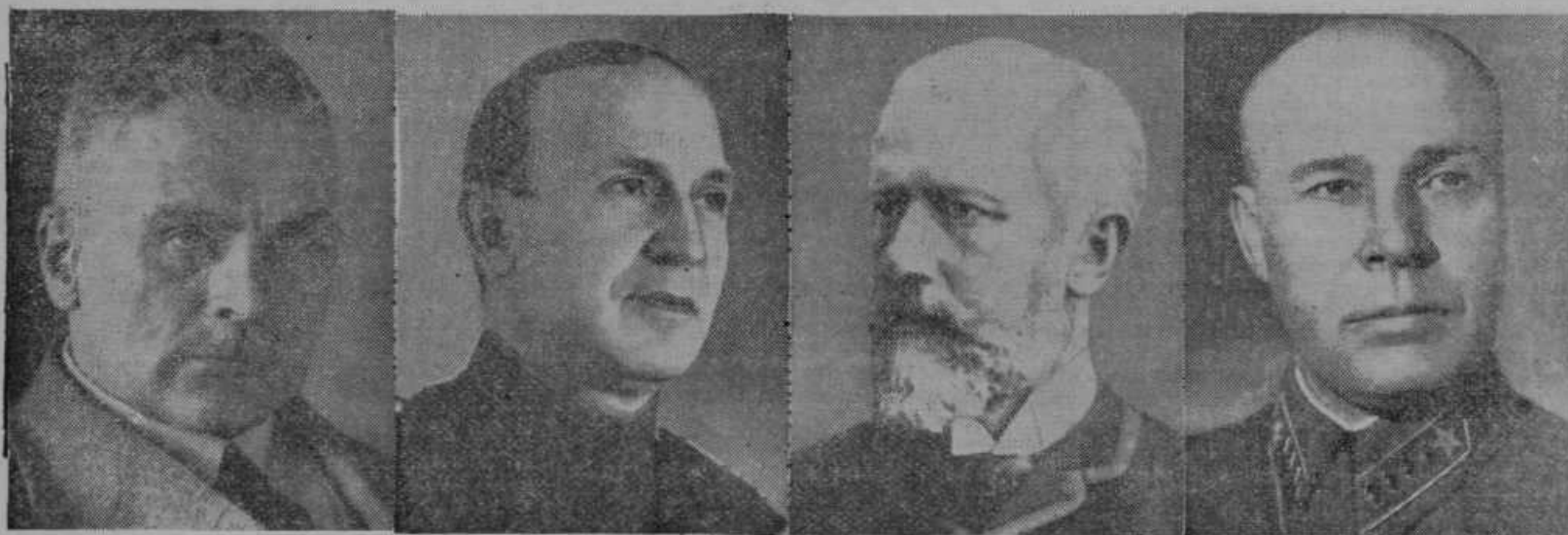
Zvečer 15. maja je mariborsko občinstvo napolnilo dvorano narodnega gledališča do zadnjega kotička in zadržljivo poslušalo in sledilo čitanju odlomkov iz najboljših pisateljskih in pesniških del v Maribor prihitelih hrvatskih pisateljev ter pesnikov.

Želeti bi bilo, da bi bilo podobnih obiskov iz bratske Hrvatske še več in posebno v obmejne slovenske kraje v sedanjih resnih časih, ko se mora v Jugoslaviji sloga med trobratskim narodom pojekleniti.

Po svetu

Francoska vlada presnovana. Francosko vojno vlado so 18. maja ponovno preosnovali. Ministrski predsednik Reynaud je prevzel še

vojno ministrstvo. Dosedanji vojni minister Daladier je postal zunanji minister. Kot podpredsednik je stopil v vlado 84 letni maršal

Mackensen, nemški poslanik v Rimu, ki igra v sedanjih časih veliko vlogo

Dino Alfieri, novi italijanski poslanik v Berlinu, od katerega si Nemci veliko obetajo

V. V. je poteklo 100 let, kar se je rodil znameniti ruski skladatelj Čajkovski

Sovjetski maršal Timošenko, ki je zamenjal prejšnjega komisarja za vojsko Vorosilova

»Kmalu se spet oglasim — gotovo še ta teden. Tedaj, Trezika, ti prinesem čeden zlat prstanček, tega boš morala zmeraj nositi, da svojega Ivana ne boš pozabila.«

»Ivan, nikar si ne napravljaj stroškov!« je branilo dekle; »saj moram itak zmeraj nate misliti.«

»Ne, ne, takile prstani imajo skrivnostno moč,« se je šalil; »srca grejejo, da se ne ohladijo. Toda imeti ga moraš vedno na roki, še za minuto ga ne smeš sneti. Če bi kdaj videl, da ga nimaš, bi me utegnili zmagati hudobna misel, da ti je najine današnje kupčije žal, hahaha.«

»Ti, ti!« mu je dekle zapretilo. »Toda ljudje bodo videli, da imam prstan, in si bodo jezike brusili.«

»Naj si jih brusijo!... Kvečjemu bodo mogli reči, da si je doktor Silan na stare dni še osvojil preljubko nevestico. S tako nevesto se lahko postavim.«

Vzel je klobuk in palico, podal dekletu in materi roko ter stopil počasi k durim, zraven pa je poredno otožno pel:

»Adijo pa zdrava ostani,
podaj mi še enkrat roko,
pa name nikar ne pozabi...!«

Osem dni nato je imela Trezika zlat prstan z bleščečim kamnom, ki so ga vsi v Senčarjevi trgovini kaj kmalu opazili na njeni roki.

III.

Konec aprila so bile v Šentanelu občinske volitve. Kar je bil v občinskem svetu, je Končnik mnogo storil za občino. Največ po njegovi zaslugi so zgradili občinsko žago, regulirali so vodo, da ni več vsako vigred drla čez bregove, dosegli so, da je dala država podporo za živinorejsko zadrugo; zadnje čase je snoval Končnik občinsko elektrarno in je dal na svoje stroške izdelati načrt za tako elektrarno; pol leta sem, kar je tajnik zbolel, je opravljal tudi vse pisarniško delo na občini.

Po svojih sposobnostih je daleč nadkriljeval vse druge občinske može. Zaradi tega so tudi splošno menili, da bo on prihodnji župan. Ker je bil tako ponosen, si županske časti ni le želel, ampak je bil trdno prepričan, da nihče drug župan biti ne more kakor on. Večkrat je pred volitvami namignil, kaj vse bi storil, ko bi bil župan. Niti v misel si ni vzel, da ima precej nasprotnikov. Nekateri kmetje so se namreč bali, da bi s svojo podjetnostjo utegnili spraviti občino v dolgove; drugi so bili proti njemu, ker so mu njegovo prevzetno ponajanje zamerili; mnoge pa si je odbil zaradi svojega prepira z župnikom.

Tedaj se je zgodilo, česar Končnik nikoli ni pričakoval: pri volitvah je čisto pogorel. Tako malo glasov je dobil, da niti v občinski odbor ni prišel. Prevzetnega moža je to vsega zmedlo. Odvihral je domov, zaklenil

2.200.000 din. Zdaj, ko se je podražil papir, je mnogo povpraševanja po starih cunjah. Podobno organizacijo bodo uvedli po vseh večjih mestih Velike Britanije.

Z iznajdbo torpeda obogateli drugi. Torpedo ima velevažen pomen v sedanji vojni. — To strašno pomorsko in zračno orožje je bilo dolgo tajno. Iz švedskih virov se zdaj izve, da je bil pravi izumitelj torpedov švedski inženir Anton B. Zandahl. On je s svojo iznajdbo napravil 1864 prvi poizkus na jezeru Hammarby. Več tisoč ljudi je opazovalo spretnost izuma, ki je postal usodepoin za človeštvo. Zandahl je bil talentiran inženir, pa slab trgovec. Švedska vlada se je sicer zanimala za njegov izum, ni mu pa branila, stopiti v